EL OBSERVADOR

Semanario dedicá na interes di Pueblo di Aruba

IMP. NEERLANDESA

Number suelto Fl. 0.15
Suscripción pa cada tres luna Fl. 1.50

REDACTOR: ADELBERT C. SCHOTBORGH
ADMINISTRACION: KLIPSTRAAT No. 275

Anuncio:
Precio según convenio.

ANJA I — Aruba, A. H, Día Razón, Abril 24 de 1935. — No. 2.

Di e semanario aki, semper lo bai un ejemplar pa Su Exc. Secretario General de S. M. La Reina di Holanda, Su Exc. Ministro di Colonias, Su Exc. Gobernador di Curacao i Hon. Sr. Gezaghebber di Aruba.

LECTURA Y EDUCACION

Lectura ta base di tur adelanto i pa consiguiente di cultura i libertad. Sin lectura nos no por jega na sabi loke ta pasa na otro parti, ni tampoco loke a pasa hopi anja pasá, si nos no a worde conta pa otro. De la manera cu lectura ta trasladá nos pensamento; por bisa nos mes na un otro parti na unda, loké nos ta lesa, ta tuma lugar, meskos cu nos por mira pinta nos dilanti, ora nos ta lesa riba un suceso cu a tuma lugar hopi tempo pasá, tur loke a sosede na e tempo ai. De modo, ta indudable cu lectura ta trese nos na contact cu lo pasado i presente, maské cu e promé a sosedé hopi tiempo caba i e ultimo a tuma lugar millas leeuw for di nos. E principal factor den lesamento ta pone atencion na loke bo ta lesa. digirí bon tur loke bo a lesá, esta pa bo por jegá na comprondé bon loke bo á kaba di lesa. E idea no ta di solamente coje un buki of un courant i lesé, sino tambe sabi loke bo a lesa, pasobra esei ta meskos cu nada, bo no ta alcansa nada cu e clase di lectura ai; mas bien ta un perdida di tempo, cu lo por a worde utilisá mehor. Ta demostrá cu tur pueblo caminda ta worde poco lesá, pasobra tin hopi cu no sa lesa, ta e pueblonan di mas atrasá den nos mundo. Tur e pueblonan ai ta sufri mas cu ningun otro, pa motibo di nan falta di cultura, adelanto i libertad, pasobra ta masjar claro, cu un hende cu no sa lesa, esta pa e jega na sabi loke ta pasando rondo di dje of den mundo, ta masjar dificil pa e hende ei por jega na ilustré te pa e jega na sabi ta kiko ta su derecho den es mundo aki i kiko ta objeto di su existencia. Den un palabra, es un cu no ta lesa ora e sa lesa, ta digno merecedor di tur loke a pasé of ta pasando e pa falta di conocimiento of mehor dicho pa motivo di su ignorancia, pasobra den nos mundo di awe en dia nos tur meste trata di tene nos na altura di tur loke ta pasa, no unicamente den nos, sino tambe na otro parti. esta pa nos por sabi di conversa riba cualkier asunto di importancia mundial i ademas sabi di procede pa nos derechonan na debido tempo i en debida forma.

Awor, laga mi bisa un cos; lectura no ta semper bon den lesamento di tur clase di obra of articulo; absolutamente, tin obra of articulo cu ta danja mas bien en vez di instruí nos of mehora nos sentimento moral. Ta pa esei justamente lectura meste consistí den lesa obra decente e instructivo, cu lo álimentá nos sentimientonan bon i por consiguiente fomenta un base pa un bon principio di moral e intiligencia den nos, cu ta loke nos mester pa hiba acabo un bon vida social. Lectura sana ta e as, cu nos civilizacion social e intelectual ta draai rondo di dje.

Manera nos a bisa ariba, lectura ta pone base pa inteligencia, tambe nos por bisa cu nos problema di awe endia no ta pa restringuí e nan cu no ta inteligente, sino educá nan. Hopi biaha falta aparentemente di iteligencia no ta sino falta di educación, i como educación ta e cos den nos existencia na cual nos meste presta capital importancia i teniendo en cuenta cu léctura ta intimamente liga cu ne, nos no meste abandoná nan ningun di dos.

Diferencia cu tin den hende i bestia, ta cu hende por educa su mes, mientras bestia no. Den un hende no educa, cria den mondi brutu y un bestia, no tin muchu diferencia.

Pa falta di lectura nos lo carece semper di educacion, i ignorancia lo apoderé di nos i por consiguiente barabarie, cual ta causa di major parti di dolor i sufrimiento humano, manera guerra, epidemia (malesa), crisis comercial, injusticia social, autocracia i dictadura.

Den e mundo aki nos lo no tin pas, ni justicia, ni libertad, ni felicidad, mientras no tin educacion amplia pa tur hende, mientras e billiones i billiones di posibilidadnan cu herencia generosa di tempo pasá a entregá nos, no convertinan pa medio di educacion na realidad di presente i futuro.

ROUWLIED AAN DE LEEUWERIK

L eeuwerik, wat was Uw eind toch vreeslijk,
E en groote ramp voor 't dierbaar Vaderland,
E en zwaar verlies voor K. L. M.
U iver ging U voor, dat was al pijnlijk.
W ij zijn niet tegen zooveel leed bestand,
E n treuren over U en hem!
R ust Gij in vrede, moedig brave mannen!
I n ieders hart blijft Gij voortdurend leven,
K rone God U voorts in het Eeuwig Leven!

H. E. LAMPE.

April 1935.

EL OBSERVADOR se vende en Marine Bar, San Nicolas.

CRONICA GENERAL

19 DE ABRIL

En esa fecha conmemoró nuestra vecina República de Venezuela el 125o. aniversario én que se firmó en aquella gran República la Carta Magna, el primer Congreso que fué formado por el Gran Libertador Don Simón Bolívar. Con motivo de este gran acontecimiento se enarbolaron en esta isla los consulados de los distintos Gobiernos de su representación el pabellón nacional de su respectivo País. Enviamos por medio del digno Representante de aquella República vecina, el Sr. D. Arturo Sanz Febres, nuestras más respetuosas y cumplidas congratulaciones al Primer Magistrado de esa República, Sr. Gral. D. Juan Vicente Gómez, como también al pueblo venezolano.

TARJETA

Nos congratulacion na esposos Pietersz-Croes cu nacimento di na jieuw muher
ARLENE.

PORTO RICO TA PIDI SU INDEPENDENCIA.

EL MUNDO, diario de San Juan, Porto Rico, di fecha 15 de April ta trese nos nobo, cu Barceló a invitá na majoría di Senadornan pa proclamá República di Porto Rico, segun rumores, debido cu e Pueblo ai ta mal contento di e Gobierno actual. EL MUNDO to agregá cu Gobernador Winship lo a sali probablemente dia Mars 16 di April cu avion, cu destino pa Washington, indudablemente pa mira respecto un arreglo entre e Pueblo Portorriqueño i Gobierno Americano.

CHOQUE DI AUTO

Den anochi di dia Sabra 20, pa dia Domingo 21 di April, dos autos a box contra otro riba camina di San Nicolas, na altura di terreno di cricket. Mientras truck No. 683 tabata pará reparando un tire, two seater No. 459 a core bin dal contra di dje. Chaufler di auto ta pretende cu e no a mira e truck pará ai. Ta axisti posíbilidad cu tabatin algun hende para dilanti di su tail-light. Ta comprobá cu chaffeur di auto No. 459 no tabata bau di influencia di alcobol. Tur dos autos a sufri hopi danjo. E asunto ta den man di polis, kende lo hasi investigocionnan cu e caso ta rekiri. Cuatro hende a resulta heridá.

MUCHANAN MALVADO

Algun muchá menor di edad a worde detené pa polis pa motibo cu nan ta camna riba caja i horta cos for di autonan, tiendanan i habitacionnan di hende. Autoridad lo mira kiko por worde hasí cu e muchanan aki, cu ta un verdadero pest pa nos pueblo. Nos ta hanja cu ta necesario pa tatanan di e clase de elementonan áki fijanan un poco mihó riba nan jieuwnan. esta pa evita cu lo sali for di nan algun bandido di marca, cu indudablemente lo ta un plaga pa sociedad.

RIJBEWIJS CU A WORDE CANCELA.

Pa vonnis di Hof di Justitie na Curacao, derecho di stuur auto a worde kita for di Carlos Raven pa tres luna, contando for di 2 de April 1935.

TEMBLOR NA JAPON

Di Tokio nobo a jega cu mas of menos 2.000 hende a worde mata pa consecuencia di un temblor cu a tuma lugar dia 19 di April na Formosa, incluyendo 1.189 na Taichu cu ta parti west di e isla ai, 3.000 herida; 2.500 cas a worde destrui i 2.300 a sufri danjo.

BISHITA REAL

Noticia di fecha 20 di Bruselas ta bisá cu Reina Wilhelmina i Prinses Juliana lo bishita personalmente Cas Real di Belgica. Su Majestad i su Altesa Real lo bai Bruselas tambe.

RINJA

Na San Nicolas dos hombre tabatin pleito i resultado tabata cu un di nan a corta e otro den su brasa. Segun nos ta informa e corta no ta di muchu importancia:

AVISO

Pa motibo di dianan di fiesta, e semanario aki a sali cu un dia di atraso.

Redaccion.

THE "EDNA HOYT"

Toanswer many questions, the following available statistics regarding the five-masted Schooner "Edna Hoyt" which recently visited this port. are offered: Built in 1920 it is the only five-masted Schooner afloat at this time. It is understood that twc more are under construction.

It is owned by the Supei'or Trading and Transport Co., Inc., of Bosion Mass., has a length of 224 feet, beam 41 feet. inch, depth 20 feet, 8 inches.

It carries a crew of nine with Captain R. W. Rickson as skipper, aged about 70, first mate John M. Allen. 70, engineer Everett Bean, 62 and a white cook, 90. The remainders are negroes.

She left Mobile, Alabama, January 3rd, spent one week in Puerto Rico discharging part cargo and arrived at Aruba February 18 th.

The only sailing vessel larger than the "Edna Hoyt" ever built in the world was the "Thomas W. Lawson", launched in 1902 and lost. in 1907 off the Sicily Islands, England. She had seven masts. There where thirteen words in her name and she was lost Friday, Dec. 13, 1907.

(Pan-Aruban.)

REMITIDO

ORDE VERSTORENDE ELEMENTEN BIJ EENE MAATSCHAPPIJ DIENEN WEGGERUIMD TE WORDEN.

De voorwaarden betreffende aanlegplaats voor den Amerikaanschen 5 master „Edna Hoyt" aan den steiger in den haven, vermeld in het eerste nummer van dit blad verschenen verklaring van den Kapitein, zijn de zelfden door den havenmeester van Curaçao gesteld in tegenwoordigheid van den hulploods van Gendt en den agent van den schoener.

Dat hulploods van Gendt staat zoo slecht aangeschreven bij de sheepvaart en marine-bedrijften deze (b. v. de kapitein, van bepaalden Schoener 2 maal op strand gezet door van Gendt, is in die mate afgeschrokken dat hij in verband met een volgende trip naar deze haven zijn agent liet vragen of dezelfde loods er nog is) dat men niet het vertrouwen had om van Gendt te laten beslissen in de formeele aangelegenheid van aanlegplaats voor dit bijzonder groot zeilschip aan onzen aan ruimte te kort schietende steiger, dientengevolge zijn de instructies hiertoe erlangd geworden vanden heer Havenmeester van Cuarcao.

Naar aanleiding van het storend optreden van den hulploods van Gendt van met geweld den onderhavigen schoener van den steiger te verhalen vloog de agent naar den havenmeester op Curacao met verzoek voor bevestiging en handhaving der dezerzijds genomen beschikking, waarop bevestiging is verkregen door voorwaarden als aangegeven in de verklaring van den Kapitein in het vorige nummer van dit blad gepubliceerd, terwijl er telegram naar den Heer Gezaghebber verzonden werd ter handhaving der beschikking.

De toestemming vanwege den Heer Gezaghebber tot de minder decente handeling van het violeeren der beschikking van den heer Havenmeester der Kolonie, willen wij veronderstellen niet gegeven zou zijn geworden indien van Gendt den heer Gezaghebber had medegedeeld, dat de toezegging door den Havenmeester gedaan is onder de gereleveerde voorwaarden, n. l. dat alleen in geval twee booten tegelijkertijd den steiger noodig hebben de schoener daarvan verhaald zou moeten worden.

Een andere gevolgtrekking, dat het verstand van ons Gouvernement in dien kranken toestand zou zijn geraakt, dat het met de eene hand breekt wat het met de andere bouwt, m. a. w., de eene ambtenaar de prestige van zijn meerdere tracht neer te halen, als in casu gebeurd is ten opzichte van de beschikking van den heer Havenmeester der Kolonie, die vernietigd is geworden door zijne ondergeschikten, zal een klap zijn in het hoenderhok.

Het is zeker een gemak voor den Gezaghebber om bij het nemen van bcshikkingen zich maar te verlaten op

het advies van zijn ondergeschikten, doch bij het R. reglement is de wijsheid betracht, door de voorziening, dat de Gezaghebber bijgestaan wordt in de uitoefening van zijn dagelijksche bezigheden door twee landraden, van wie verwacht mag worden meer oprechte belangstelling in den goeden gang van zaken op zijne geboorteplaats, dan van ambtenaren onderworpen aan de hierarchische mutaties en die dus ambulanten zijn.

Bedoeld Artikel heden in praktijk is jammer niet meer dan een wassen neus, in tegenstelling met de opvatting daarvan door den ex-Gouverneur Helfrich, laatstelijk zoo zeer geprezen in het blad Vaderland ten opzichte van zijn bewind in de Kolonie Curacao, dat de Gezaghebber niets mag doen alvorens de Landraden gehoord te hebben.

Deze opvatting was ook in praktijk vigeerend door het feit, dat de toenmalige Gezaghebber, ingevolge instructies van den Gouverneur, zich aldus gedroeg, dat zelfs voor het afgeven van het eenvoudigste permit de Landraden geraadpleegd werden.

De Wijze waarop het Gouvernement voor de mindere rangen aan dienstkrachtén komt, in de eerste plaats de geringe salarissen verbonden aan deze cathegorie, zoodat de goede krachten uit de massa, die bij particulieren betere bezoldiging kunnen krijgen, zich niet als gegadingden aangeven, geeft geenerlei waarborg tenopzichte van de geschiktheid tot het uitoefenen der functie, die niet alleen moet bestaan uit technische kennis, maar ook uit goede karakter en mentaliteit voor het optreden tegenover het Publiek.

Het is soms moelijk een hoofddeel van een motor te vervangen en aldus in vergelijking een Gezaghebber, echter kleine onderdeelen als een Hulploods en dergelijken, dienen zoodra zij defect raken, terwille van den goeden gang van den Bestuursmotor, die circuleeren moet goede verhouding tusschen Volk en Overheid ter bevordering der Rijkseenheid, dadelijk weggeruind te worden, o. i. en o. w.

Dankend,

Hoogachtend,

De Vertegenwoordiger van het Volk van Aruba,

J. H. EMAN.

TRADUCCION DI TELEGRAM MANDA PA GOUVRRNEUR DI CURACAO, RESPECTO CAMBIO DI CAMINA NOBO DI SANTA CRUZ.

Gouverneur—Curacao.

Pueblo Sta. Cruz ta pidimi especialmente pa participá su Excelencia cu e comunicación cu lo worde hasi den dirección cu el á worde cuminsá, practicamenté lo no ta di algun utilidad pé. Si actualmente e direccion desea lo no por worde sigí pa motivo economico, e ta preferá di spera. Cu respet pa tur conclusiones técnicos, e tá apela pa consiguiente na Su Excelencia cu respecto na su deseo

Representante,

EMAN

CAMINDA NOBO DI SANTA CRUZ

Nos ta publica en seguida nota recibi di Landraad Eman:

Parogi Sta. Cruz.

Amigos:

Riba mi suplica pa telegram na Su Excelencia Gobernador di Curacao, di algun dia pasa, pa cambia direccion di caminda nobo di Sta. Cruz pa San Nicolas, mi tin e gusto di participa Bosonan cu Su Ezcelencia a dicidi di hasi e caminda sali manera Boso ta pidi, de la manera cuelo no sali mas na Parkie ten bosch sino na Barcadera

LANDRAAD EMAN.

ZOOALS DE REDACTIE HET ZIET.

WATER

Vergelijkt men de toestand van tegenwoordig met dien van ongeveer tien jaar terug, tijdens de toen fel heerschende watersnood, dan moet men volmondig toegeven, dat het bestuur krasse maatregelen genomen heeft om in deze dringende behoefte te voorzien- waarom het terecht de algemeene waardeering verdient.

Watersnood noch watergebrek zal men op Curacao noch hier gevoelen, waar men thans voorzien is van groote moderne destillatie inrichtingen, die het Bestuur alle lof toezingen. water is er thans zoowel in de stad als op St Nicolaas om ermede te spoelen, te baden, om te besproeien en te koken, om te drinken en aan te wenden voor alle mogelijke doeleinden, alhoewel deze plaatsen van nature dor en droog zijn, het water stroomt er toch in overvloed en men behoeft niet meer te vreezen om van dorst of watergebrek te bezwijken. Water immers is het middel tegen alle onreinheden, zonder water, zou alles vuil en vies zijn en bijgevolg schadelijk voor de volksgezondheid. Daarom hulde aan ons geacht Bestuur, dat met zooveel zorg en met ontzien van de groote kosten aan zoo'n bedrijf verbonden, alle aandacht gewijd heeft aan dit factor van het grootste belang voor de bevolking. Ook aan de putten in de buitendistricten wordt er veel zorg besteed door aanleg van windmolens die het scheppen, dat vroeger zoo lastig ging, zeer vergemakkelijkt voor de arme menschen, terwijl de putten immer in goeden staat worden onderhouden.

Maar . . alles heeft zijn pro en zijncontra Nu het water er is, valt de prijs ervan heelemaal niet mee. De minderbedeelden kunnen zich zoo'n weelde niet aanschaffen en ook onder de bemiddelden heerscht er ontevredenheid over den prijs van fl2.50 per kubieke meter. Het gevolg hiervan is, dat iedereen hoogst zuinig ermede moet gaan, om de rekening zoo laag mogelijk te houden, wat echter niet zijn moet, edoch, niettegenstaande het zuinig gebruik ervan, wordt de rekening per maand in het droge tijdperk fl25 of meer, voor slechts water, enkel water, dat uit de kraan gaat en wegspoelt na eventjes langs je lichaam gegleden te hebben van uit de badkuip in den grondbodem of naar de zee.

De melkrekening by velen reikt niet zoo'n hooge cijfer per maand, melk met hare krachtige en voor het leven noodzakelijke voedingscijfer, Melk die inhoudt de voornaamste bestanddeelen welke je lichaam noodig heeft voor zijne ontwikkeling en groei, melk die je in het leven behoudt, je en je kind je poes en je hond.

Het is waar dat de machinerieen geld, veel geld gekost hebben, ook dat de bereiding van water op kunstmatige wijze een duurzaam proces is. Het is te hopen, dat het Gouvernement zich niet voorstelt om van de watervoorziening een winstgevende zaak te maken want dan zal ons geschreeuw of geschrei nutteloos wezen en zal men het water, gelijk dat thans het geval is, als onder en duur onder ook blijven gebruiken, met gevolg, dat de hoeveelheid die dagelijks of weekelijks voor de consumptie bereid of gedistilleerd wordt, voor het grootste gedeelte in de vergaarbakken op Balashí blijft (waarvoor niemand iets betaalt) aldus niet gebruikt wordt om de bekende reden, terwijl, als de prijs lager gesteld wordt b. v. op fl 1.- per M3. -dan zal iedereen royaal ermee omgaan, waardoor de rekening per maand toch hoog wordt, met het verschil evenwel dat men het voor verschillende doeleinden zou kunnen aanwenden, met opheffing aldus van de erg lastige bezuinigingsmethode.

Allerwege zal dan aansluiting gevraagd worden, dus ook door de armen, die heden niet in staat zijn om fl2.50 per M3. te betalen en die het water hard noodig hebben gelijk ieder ander bemiddelde.

Water moet nergens ontbreken en met het oog op hygiene alleen, zou eene gratis verspreiding ervan onder de onbemiddelden door het Gouvernement moeten gebeuren, doch zoo veeleischend zijn we nu eenmaal niet, als de prijs ervan slechts in ieders bereik of draagkracht wordt gesteld, zal de tevredenheid hierdoor alom heerschen en zal het bedrijf toch levensvatbaarheid behouden.

Laten wij hopen en wenschen, dat onze opmerking in gunstige overweging mag worden genomen door onze geeerbeidigde Magistraat, Zijne Excellentie den Gouverneur van Curacao, waardoor de bevolking van Aruba en ook van Curacao termen zal vinden op haar beurt tot hooge waardeering van-en tot groote erkentelijkheid aan de Hollandsche Regeering.

TOCH NIET DOOD !

In vliegene vaart schoot in den avond van 15 dezer de motorvrachtwagen No 850 door de Wilhelminastraat heen, botste even vluchtig tegen den nieuw model passagiers Fortwagen van den heer A. W. C. aan, waardoor deze een lichte deuk bekwam aan zijn rechterachterspatbord en vervolgde met diezeltde wilde vaart al snorrende en puffende zijn weg op naar St. Nicolaas, met aan het stuur, gelijk beweerd wordt, een beschonken chauffeur.

Een kwartiertje later werd een man in bewusteloozen toestand naar den dokter op Sabaneta gedragen. Hij was toch niet dood! En . . . wat een schouwspel!

Aan weerskanten van den weg lagen er twee uit elkander verpletterde trucks, waaronder natuurlijk No. 850 die door de roekeloosheid van diens bestuurder deze aanrijding zou hebben veroorzaakt, met toch het gunstig gevolg, dat de inzittenden van de aangeredene slechts enkele lichte schrammen en kneuzingen opliepen.

Wel meer dan 100 voertuigen stonden er op een lange rij langs dien weg stil op bevel der Politie, die onverwijld naar de onheilsplek toesnelde om de eerste hulp zeker te bieden aan de gewondenen en ter constateering dezer aanrijding. Gelukkig waren er geene gewondenen van ernstigen aard te betreuren. God weet de onnoozelen te sparen.

Het was tegen 4 uur 30, bij den terugkeer naar huis van de werklieden die op de Pan. Am. het schamel broodje verdienen, dat deze aanrijding plaats had.

Deze menschen op onverantwoordelijke wijze dichtopeengepakt gelijk haringen in een vat, zoeken bij het verlaten van het werkveld in zoo'n gewone vrachtwagen den weg naar huis. Soms hangen er enkelen tegen de „railing", aan anderen zitten met de beenen naar buiten hangende over den rand van den romp van het voertuig en als een pijl die uit een boog geschoten gaat, vliegt zoo'n ding over den weg heen, terwijl de inzittenden niet eventjes denken aan het gevaar waarin hun levens verkeeren In een lange rij, de een dicht achter elkander, ziet men die trucks gewoonlijk volgeladen met menschen als een weerlicht voorbij schieten, welk spelletje duurt, tot men eindelijk de bestemmingsplaats bereikt heeft.

Zou het niet raadzaam zijn, de vrachtwagens, die de menschen naar huis vervoeren, eene snelheid op dat uur op te leggen van 10 of 20 K. M. per uur ende hand aan dien regel scherp te houden? Ook zou het voor de inzittenden (lees liever instaanden, want er is geen gelegenheid in zoo'n wagen om te zitten, dan anders op den rand van den romp) van groot gerief zijn, als door de Overheid bepaald mag worden het aantal personen dat genomen mag worden op zoo'n voertuig, en dit niet over te laten aan het oordeel van den chauffeur die hoe meer menschen hij neemt, hoe beter zaak hij doet.

Zoo'n regel, in het belang van het menschelijk leven, zou best voorgeschreven kunnen worden door het plaatselijk Hooft van Politie, met kennisgeving ervan aan den Gouverneur en den Procureur, en vooral te zorgen dat die gehandhaafd wordt.

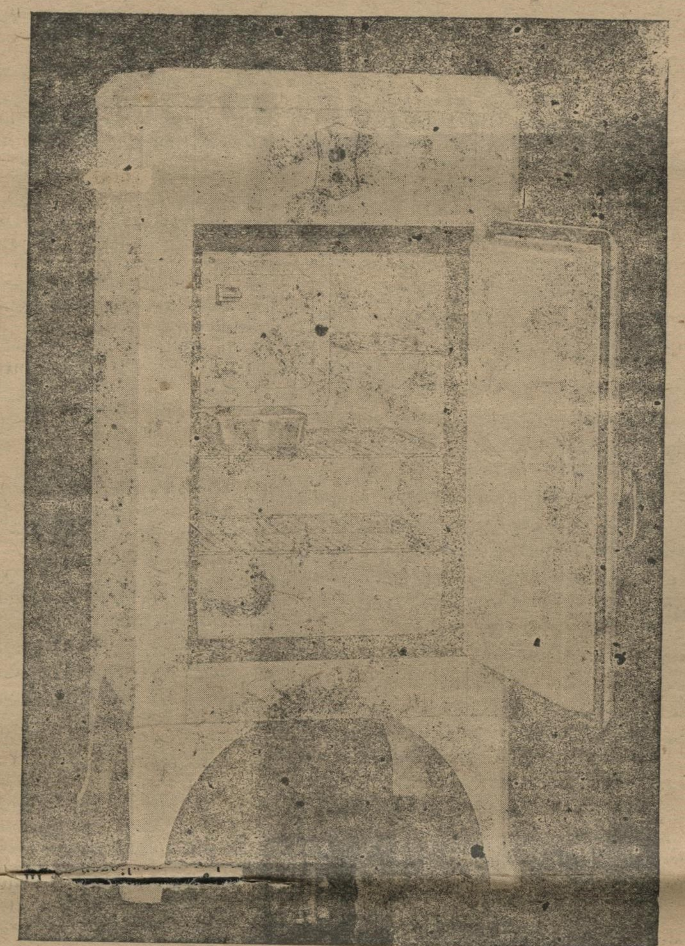
Dan pas zal de weg van St Nicolaas die heden gevaarvol is, weer veilig kunnen worden voor het verkeer.

Gaarne zien wij een poging in die richting, door hen die dit aangaat! Aanrijdingen blijven daarom ook nooit lang uit, Integendeel, zij worden als het ware eerder uitgelokt door de Chauffeurs die elkaar trachten vóór te rijden. En hoevele mannen van verantwoordelijkheid zitten soms wel in zoo'n voertuig! Vaders van groote gezinnen met vrouw en vele kinderen kunnen op die wijze onverwachts in een oogopslag hun leven verliezen, wegens het beestachtig rijden van sommige onverschillige chauffeurs, die niets schijnen te geven om hun leven.

Het half uurtje tusschen 4,30 en 5 uur p.m. is het gevaarlijkst voor het verkeer op dien weg.

Gaat men uit de stad naar St Nicolaas tegen dat uur, nochthans de noodige voorzichtigheid in acht nemende men staat dan toch voor het gevaar je leven te verliezen terwille van een chauffeur, die goed gezien, zijn verstand kwijt moet zijn om zoo'n ongeoorloofde vaart te gebruiken tusschen zoovele autos in.

Zelfs de Politie die haar best doet om voor de veiligheid van het verkeer te waken kan soms bloot staan gelijk elke particulier, aan de dwaze kuren en grillen van zoo'n roekelooze Chauffeur, en zou zij moeilijk kunnen ruiken, wanneer zij te doen heeft met zoo'n man die onder invloed is van sterken drank.

LEYENDO UN DIARIO DE MOSCOU

Por Günther Stein.

Nada retrata a un país tan fielmente como sus propios diarios; no por los juicios que los diarios emiten acerca del país, sino por las noticias que dan, pues es natural suponer que publican las noticias que interesan a sus lectores. Muchas personas podrá haber que no lean libros; pocos son los que no leen diarios. Y éstos hay que hacerlos tales como el público los quiere.

El diario ruso, ¿cómo es? ¿Es de tipo yanqui como el nuestro? No llega a nuestras manos con frecuencia el diario soviético. Y si llegara no lo entenderíamos. Günther Stein, gran periodista alemán, que escribe en el "Berliner Tageblatt" nos presenta un número de un diario típico de Moscou, publicado por el Soviet de esa ciudad. Es interesante seguir al periodista alemán en la descripción de este diario. El habla:

"El diario tiene cuatro páginas, cada una de ellas con siete columnas. Contiene una página de anuncios.

'Principia con noticias de política extranjera. Y aprovecha toda ocasión para recordar la necesidad de una revolución mundial. He aquí el título a tres columnas de una noticia:

"Las Bolsas de Gas de la Liga de las Naciones celebran hoy una Conferencia· Los Lacayos de Ginebra se Preparan para Servir al Japón, aun cuando Declaran que sus Simpatías están con la China." El cuerpo de esta noticia es un cable de París.

Otras noticias de la primera página: informes acerca de las negociaciones económicas ruso-alemanas; la crisis en Marruecos; organizaciones fascistas secretas en Estockolmo; la situación desesperante de los obreros desocupados en New York.

Gran parte de los artículos y de las noticias de los diarios rusos se dedican a hacer propaganda al plan quinquenial. En este ejemplar del diario que se pasa en revista, aparece este título a tres columnas: "El Panadero de Hierro. La Fábrica de Pan No, 5 es un Exito Brillante de la Unión Soviética. El Ingeniero Marsakov es el Organizador de este Triunfo." La noticia está escrita en estilo vigoroso. Dice que los manufactureros ingleses y alemanes han asegurado que sus métodos son los más perfectos; pero que la Rusia ha completado la instalación de esta gran fábrica sin ninguna ayuda extranjera. Ni un sólo clavo extranjero ha sido usado. La fábrica, recién terminada, produce diez mil panes diarios, con nueve obreros que trabajan ocho horas.

La segunda página contiene descripciones de los asuntos diarios del Soviet. Obsérvase que abundan las críticas a los métodos del gobierno.

Se dice que Moscou no ha recibido su provisión de legumbres de acuerdo con el plan formulado. En vez de 532,574 toneladas de patatas que debieran haberse entregado, la ciudad sólo ha recibido 325,461 toneladas. A veces estas entregas van equivocadas, a ciudades para las cuales no están destinadas En algunos lugares se están pudriendo las zanahorias; en otros lugares se están helando las patatas.

En un artículo se ensalza al obrero Trubnikel, el mejor operario—cuyo retrato se publica— de la Fábrica de Ropa número 1, la cual concluyó con su trabajo asignado para el año con seis semanas de anticipación.

Otro gran título: Doce Mil Hechos Históricos. Se Construirá un nuevo Archivo Central en Moscou que Costará dos y medio Millones de Rublos.

Sigue una serie de protestas: La Casa de Obreros No. 7 tiene sólo una lámpara de petróleo, una sola luz pàra numerosas famílias de obreros. En la calle Leontievski, en otra casa de obreros, donde viven veintidos personas, no hay sino una tetera.

En la tienda No. 10-35 de la Sociedad Cooperativa del Moskva, el público tiene que esperar de pie por horas desde temprano en la mañana para recibir su ración de aceite y venado. ¿Por qué? No hay facilidades para el despacho.- ¿Para qué apurarse? —le contestó el administrador al reporter. —Todos son servidos a medida que les llega su turno.

En la tienda No. 232, el público espera horas y horas porque la máquina registradora está descompuesta.

Una protesta contra los ratones. Hay dos millones y medio de ratones en Moscou, dice el artículo, uno por cada habitante. Es cierto que, probablemente, hay en Moscou menos ratones que en París, Londres o Hamburgo. Otro tanto ocurre con las chinches en las camas. Se están combatiendo estas plagas con resoluciones, pero no con desinfectantes. Tales plagas son reliquias, dice el articulista, que heredamos del Czarismo pero tenemos que destruirlas.

Protestas numerosas contra el correo. 'Un paquete postal enviado de Smolensk a Moscou ha tardado diez y nueve días". En 1931 se perdieron ciento diez paquetes en la Oicfina de Correos de Moscou".

Las columnas de anuncios Principian con notas acerca de los teatros, conciertos y circos. Hay media columna de anuncios de compra-venta. Predominan los anuncios de los que quieren comprar algo. Se solicitan muebles de comedor, máquinas fotográficas, fonógrafos. Los objetos que se ofrecen en venta incluyen: chaquetas usadas para hombres, telescopios, relojes de pulsera, alfombras y un viejo hotel. Una cooperativa de Leningrado ofrece una cantidad ilimitada de nabos y repollos, y el trust soviético de la carne quiere comprar dos motocicletas.

A continuación vienen las solicitudes de viviendas. "Persona que ocupa en Leningrado una habitación que mide ciento ochenta y tres pies cuadrados, busca un cuarto en Moscou, Acepta el cambio. Cambio un cuarto grande en un comedor, por dos cuartos interiores pequeños. Pago los gastos de la mudanza. Necesítase: un cuarto. Pago cien rublos al mes. Cambio un cuarto de cuarenta y tres pies cuadrados por otro más grande dando compensación en dinero. Combio una casa en el campo con cinco habitaciones por una habitación en Moscou. Alquilo un rincón en mi dormitorio.':

No hay casi anuncios en que se solicite trabajo, lo que prueba la realidad de que no hay desocupados en Moscou, ni en otra parte alguna de Rusia, a juzgar por la lectura de otros diarios, de otras ciudades. Sin embargo, se ve uno que otro anuncio de personas que solicitan trabajo. Uno se ofrece como educador de perros; un cocinero quiere ocuparse en un hospital; uno ofrece clase de inglés, alemán y francés por siete rublos al mes. Se solicitan estenógrafos que tengan su propia máquina de escribir.

LIJST VAN ONAFGEHAALDE STUKKEN TEN POSTKANTORE OP ARUBA

BRIEVEN:

Gaspard Thomoundt, George N. Thompson, nna Hidalgo ,Tysen Ewlojian Thyssen (2), Florencio Thyssen, Leo Magno Thysen, Alvin Tomas. Delia C. Tovar, Josifita Trinidad, F. B. Tromb, Hose Tromp, Rigina J. Tromp, Frep Tunings,(2), Gafton Turney.

Mary M. Vanterpool, Theodore E. Vanterpool, Imelda veeris, Bertie Veira, Carme Vibo, Leopoldo Villalba, Enlalie, Violeanns, Elena María Viscaino Alberto Vlork. Alberto Vroolijk.

Aney Walker. Eleemy Walker.

(4) Mrs. Warnea, R.E. Watchman,Florie Wathe y D.A. Wedd (2) ,Raimundo Werleman, Theresa L. Wernet, Wever, Camilla Williams, Eadith Williams, E.M. Williams, Mary Williams (2), Minnie Williams, Wilfred Williams, Paul Wils, James Wilson, Marcel Wilson (2),Wilton Wilson Pedrito P. Wilson, Guan Winklaar, Luis E. Winterdaal, Maria R. Winterdaal, Pedrito Winterdaal, Salomou Wisnitzer. Alfredo Wolter, Pusline Woods, Mariana Wouters, L.J.v.d. Wurf, Olive Wyke.

DRUKWERKEN:

Viola I.Bad, Nobert C. Baptiste, W. Baptiste (2), S.L.Berlinski, Presentacion Bermudez (5). Antonio Bernara (2), H.A. Bowen, Joseph W. Brooks, May Brooks, Manuel Blanca, Madelen Brooks, Victor M. Brette, Rose Brow Nathaniel Burke, N. Burke, R.H. Burke Gaston Cagan, L. Cantabury, Edwin Cham, Gilberto Croes, Remaclo Nicolas Croes, Erix Cruz (3), Power A. Daniel, Lillian M. Damen, Samuel Douglas, (2) Wilfred Derby, Alícia Deves Dittum Dum.

Carmelita Edwards (3), C. Ellis, J. Engelen, Rose Evans.

Cecil Farrell, George E' Farrell, M. Faulborn, Theolindo Fleming. Joanma, Figaroa, Petronilja Figaroa, Thomas Figaroa. Éufricin M.Fingal, Bibi Frank (5), Jacobo Frank. Maria Franken (3), Robert Frases.

Rafael Carcia(2), Josefa Geerman, Silvia Geerman, Jacobo Germain Z. Gidbs(2). Dorothea Giel' Romauldo Gomez (2), Maria Gomez, Lillian Griffith, Ramon Guerra, Felix Guevara, Ivan Guy.

Bernice Harding James Hennis, Gerardo E.Henriquez, Maria Henrique Sophia Henriquez, Robert Henry, Felix Hernandes (3), Calisto Hernandeze Agues Heyliger(3), Patrick L.Hutchinsou, Peter Hyacinth.

Marcel Ibarra (2).

Marcial C. James, Irene Jackson, Lana Jacops, Pedro Jacobs, M. Jarvis, Herman Job, Pussel John, S.M. Joseph. Clementina King, Cornelia Kock. Jan Kock(2), H. de Kom, Johan de Kort.

M.A. Lacruz (3), B. Lange Levi Lathan, Stevanita Leest, W. Levingstone, Josepn Loleyn (3). O. Lookmantow, Stevanita List.

Ivonne Mark, Mary M.Mars, Hildred M.Marshal (3) Anastasia Maduro,Leonsia Maduro, Sabath Maduro (2), Charles Marthign, Fredrick Martin, James Martin, Dorothea Martinez, Henryd Francois Medonne, Eva de Millan, Louis Milling, William Modeste. Emmanuel Murray.

W. L. Nelson, M. P. Nordwal.

Francis O. Oliver, Maud Oliver, Delia Mercedes Omania.

Geronimo Pach E., Albert A. Paceoch, L. Paskel (2), Clara Peters, Charles L. Philips (2), James Philips, Jobe J. Philips (2), James M. Plato (2) Luis Orellano Piño, Edgenton van Putten.

Dahlia Ramsey, John Ramsey, Laurenece Rainey, W. A. Rainey, Preciliano Ras, Walter E. Rawlings (2) John Richards (2(, Amy Richardson, Evaner S. Richardson. George Richardson, Mathew Rokerts, Iva B. Robertson, Rudolf F. Robles, Helen Roos, Charles Mac Donald Rozea, Benjamin Ruiz.

Prince Solomon Samuel, Walter C. Samuel, Antonio Santiago Pedro Semeleer, Petra Semeleer, Adolphus Small, Edna Smith, F. J. Strijdhaftig George Sulker.

Cornelis Tailor, Albertina Thomas. Arthur Rydolph Thomas, Nathanie Thomson, Florencio Thijsen (2), Elogia Thijsen, Edwardo Tramp, Joh. Trautig (2). Anna Tromp, Hose Tromp, Jose Tromp, Maria Tromp, Mario Tromp E. Tromp, M. Trott. M. A. Trott.

Joseph Vicento.

R. J. E. Watchman, Vicentia de Weaver, David A. Webb, Francis White, Arthur H. William (3), Irene Endoris Reed c | o A. H. Williams. Wilfred William. L. Andrews c | o Josiah B. Wilson Margaret Wilson (5) Arthur Patrick Wytne.

George Zorgvol.

TEGNAA stukken: Walter S. Bennet Barbarita Boekhoudt, Laura Bonas John Brown, Lenerest D. Buntin Athanasio Albertsz, Alice Ulrika Carty Eric Carty, Francisco Groes, (2), Porfilio Damian, Frederico Dirks, Lorenzo Dirks Emilia Estamp (2), Joseph Crovenor, Ridley Hackett, Richard Harvey Hodge (2), Edward Kandar, Gottlieb Karg, Albertina Jacobino, Jacobbo A. Lampe. Jua nE. Maduro, Rosenda Martina, Catharina gescheiden echtg. van Maximo Martis, Siney Modeste, Jacob A. Nedd, Daniel Peterson, Francico Oduber, Canuto Orman, Joh. Rieger, Mauricio Schwengle, Conrad Simon, Charles Stephens, Frans Strijdhaftig, Arthur Thomas, Ephrain Williams, Ethel Willims, James Wilson Mary Vanterpool.

C. V. Atherton afgez, doorDonald Hypolite, Bele Liebman afgez. door Aron Liebman, Budey Corocs afgez, door Frederick Connor, Johan Faro, afgez. door Bartola Faro, Samuel A. Bacchus afgez. door Elotha Tromp Basilico Koolman afgez. door Felicia Koolman.

Postpakketten: Petronilia Figaroa, Petronilia Maduro, Ulh Zuman.

Cornelio Wanopa.

Aruba, den 8n , April 1935